

Udkast til

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Begrænsning af partikelforurening fra mindre fyringsanlæg til fast brændsel ved ejerskifte af fast ejendom)

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019, som ændret ved lov nr. 61 af 28. januar 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 7, stk. 1, indsættes som nummer 12):

»12) udskiftning af fyringsanlæg eller nedlæggelse af ildsted ved ejerskifte af fast ejendom og om oplysnings- og dokumentationspligter forbundet hermed.«

2. I § 110 a, stk. 1, indsættes efter »i medfør af«: »§ 7, stk. 1, nr. 12,«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2021.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Nye krav for fyringsanlæg og ildsted
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Tilsyn og håndhævelse
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Som led i den grønne omstilling ønsker regeringen at mindske partikelforureningen fra brændefyring, både for at skabe renere luft til danskerne, men også for at sikre en bedre og mere effektiv udnyttelse af træbiomasse til gavn for klimaet.

Luftforurening forårsager hvert år en række sygdomstilfælde og for tidlig død i Danmark, og er af WHO vurderet til at udgøre en af de største miljømæssige udfordringer i dag. Meget luftforurening med partikler bliver båret med vinden over landegrænser og det vurderes, at ca. 70 procent af luftforureningen skyldes kilder uden for Danmarks grænser, mens danske kilder står for ca. 30 procent. Den største danske kilde til udledning af partikler er brændefyring.

Danmark er forpligtet til at overholde EU's grænseværdier for luftkvalitet, som fremgår af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF af 21. maj 2008 om luftkvaliteten og renere luft i Europa. Særligt partikelforurening er sundhedsskadelig og øger risikoen for en række alvorlige sygdomme. Selvom Danmark i dag overholder alle EU's grænseværdier, vil lovforslaget og den udmøntende bekendtgørelse bidrage til forbedret luftkvalitet og bidrage til målopfyldelse i tilfælde af, at EU's grænseværdier for luftkvalitet skærpes, også set i lyset af WHO's anbefalede grænseværdier for luftkvalitet, som er skrappe, end EU-grænseværdierne. Udover at forbedre den målte og beregnede luftkvalitet vil lovforslaget og den udmøntende bekendtgørelse desuden kunne medvirke til at mindske røggener for de nærmeste naboer til brændefyring.

Danmark er endvidere forpligtet til at reducere partikelforureningen med 33 procent i 2020 og 55 procent i 2030 i forhold til 2005-niveauet efter NEC-direktivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2284 af 14. december 2016 om nedbringelse af nationale emissioner af visse luftforurenende stoffer).

Lovforslaget og den udmøntende bekendtgørelse vurderes at bidrage væsentligt til opfyldelsen af det danske reduktionsmål for partikeludledning, der er fastsat i NEC-direktivet, og vil udgøre et godt grundlag for at kunne evaluere og senere vurdere behovet for yderligere indsatser i forhold til brændefyring for at nå målet.

For at understøtte medlemslandenes arbejde med at nå reduktionsforpligtelserne i NEC-direktivet, stiller direktivet krav om, at der hvert fjerde år udarbejdes et program, der beskriver medlemslandets arbejde med at reducere luftforurening (NEC-program). Programmet skal dels fungere som et planlægningsværktøj for medlemslandene i arbejdet, dels sikre, at udviklingen af tiltag til begrænsning af luftforurening sker på en måde, der er gennemsigtig og forudsigelig for interessenter og borgere. Danmark indsendte i april 2019 det første NEC-program, som beskriver en række indsatser for at reducere luftforureningen i Danmark, og som vil bidrage til en bedre luftkvalitet.

En konkret indsats i NEC-programmet, som dette lovforslag følger op på, er at accelerere udskiftningen af gamle brændeovne og dermed reducere partikelforureningen. Mange af de ældre brændeovne udleder forholdsvis flere skadelige partikler, idet en gammel brændeovn forurener op til fem gange så meget som en moderne brændeovn, der opfylder dagens miljøkrav.

Luftbårne partikler består af mange forskellige slags, alle med forskellige fysiske og kemiske egenskaber. Partiklerne opdeles typisk efter størrelse, hvor fine partikler (PM_{2,5}) refererer til

partikler med en diameter på op til 2,5 mikrometer. Netop fine partikler regnes for den kategori af partikler, der har store negative sundhedseffekter og kan forårsage bl.a. hjertekar- og lungesygdomme samt kræft. Danmarks Center for Miljø og Energi på Aarhus Universitet (DCE) har beregnet, at helbredseffekter af luftforurening med partikler samlet set er relateret til ca. 90 procent af de negative sundhedsomkostninger, som følger af luftforurening.

I forhold til danske kilder til partikler, står mindre fyringsanlæg under 1 MW (brændeovne, brændekedler, pillefyr, halmfyr mv.) for det største direkte bidrag til partikelforureningen, mens mindre bidrag kommer fra transport, industri og landbrug.

Privat brændefyring er derfor forbundet med store samfundsøkonomiske omkostninger. Det er beregnet (2018-data), at der hvert år dør ca. 4.200 mennesker for tidligt i Danmark på grund af al luftforurening, heraf er danske kilder vurderet til at være årsag til ca. 1.200. En stor del af disse for tidlige dødsfald tilskrives partikelforureningen fra brændefyring. Det bemærkes, at der er stor usikkerhed om vurderingen af skadesomkostningerne.

Regeringen foreslår med dette lovforslag derfor at bemyndige miljøministeren til at indføre regler om udskiftning af fyringsanlæg eller nedlæggelse af ildsted ved ejerskifte af fast ejendom samt om oplysnings- og dokumentationspligter i den forbindelse.

Bemyndigelsen vil i første omgang blive udnyttet til at forpligte nye ejere af fast ejendom til enten at udskifte brændeovne og pejseindsatse, som er produceret før 2003, eller at nedlægge ildstedet, og til at afholde alle udgifter forbundet hermed.

Endvidere vil bemyndigelsen blive udnyttet til at pålægge nye ejere af fast ejendom en oplysnings- og dokumentationspligt i forbindelse med ejerskiftet og udskiftningen af brændeovnen eller pejseindsatsen eller nedlæggelsen af ildstedet.

Kravet om udskiftning af brændeovne og pejseindsatse fra før 2003 er med stor usikkerhed estimeret til at give en reduktion på ca. 13.000 tons partikler over en 20-års periode sammenlignet med en fremskrevet udvikling uden ejerskifteordning.

De af lovforslaget udmøntede regler kan skærpes for yderligere at øge udskiftningen af fyringsanlæg, hvis det vurderes nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af Danmarks EU-retlige forpligtelser i forhold til luftkvalitet og mål for reduktion af partikelemissioner.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Krav om udskiftning af fyringsanlæg eller nedlæggelse af ildsted samt oplysnings- og dokumentationspligter forbundet hermed

2.1.1. Gældende ret

Der er i dag ikke fastsat krav om udskiftning af mindre fyringsanlæg til fast brændsel i form af brændeovne, pejseindsatse, brændekedler, pillefyr, halmfyr mv. eller nedlæggelse af ildsted ved ejerskifte af fast ejendom.

Luftemissioner fra nye mindre fyringsanlæg til fast brændsel, har siden 2008 været reguleret af brændeovnsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 49 af 16. januar 2018 om regulering af luftforurening fra fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW). Brændeovnsbekendtgørelsen er blandt andet udstedt med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1 og 5 (lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse).

Partikelkravene til nye mindre fyringsanlæg er siden 2008 blevet skærpet i 2015 og 2017. Før 2008 var der ikke partikelkrav til mindre fyringsanlæg.

Brændeovnsbekendtgørelsen finder anvendelse på fyringsanlæg med en nominel indfyret effekt under 1 MW. Bekendtgørelsen fastsætter blandt andet krav om, at et fyringsanlæg kun må tilsluttes og tages i brug, når ejeren med en gyldig prøvningsattest påtegnet af en faglært skorstensfejer kan dokumentere, at fyringsanlægget lever op til de angivne emissionsgrænseværdier i brændeovnsbekendtgørelsens bilag.

Typegodkendelse og målinger, der dokumenterer, at grænseværdierne i bekendtgørelsen er opfyldt, skal udføres som akkrediterede prøvninger af et akkrediteret målelaboratorium eller prøvningsinstitut. Kopi af prøvningsattesten skal ved salg af fyringsanlæg opbevares af den, der lader et fyringsanlæg tilslutte, så længe vedkommende er i besiddelse af fyringsanlægget, dog højst i 10 år.

2.1.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Partikler er langtransporterede, og ca. 70 procent af partikelforureningen i Danmark vurderes af DCE aktuelt at stamme fra udlandet, mens 30 procent skyldes danske kilder. I områder med mange brændeovne kan det lokale partikelbidrag fra brændeovne til luftkvaliteten i området være større. I forhold til danske kilder til partikler, udgør mindre fyringsanlæg samlet set det største direkte bidrag til partikelforureningen, mens mindre bidrag kommer fra vejtransport, industri og landbrug.

Indsatsen for at reducere partikelemissionerne fra brændefyring har de senere år haft fokus på at udskifte gamle fyringsanlæg, idet nye fyringsanlæg udleder langt færre partikler som følge af de partikelkrav, som alle nye fyringsanlæg har skullet overholde siden 2008. De ældste fyringsanlæg har desuden en dårligere udnyttelse af brændet end nyere fyringsanlæg.

Der har siden 2008 været et støt fald i partikelemissionerne i takt med den naturlige fornyelse af fyringsanlæg, når brændeovnssejere udskifter deres ældre fyringsanlæg til et moderne fyringsanlæg.

Miljøgevinsten ved den enkelte udskiftning er blevet forstærket ved introduktionen af det frivillige svanemærke for brændeovne fra midten af 00'erne, som har været medvirkende til, at partikeludledningen for de fleste nye brændeovne er endnu lavere end hvad lovkravet indebærer. Antallet af udskiftninger har endvidere været tilskyndet af skrotningsordninger for gamle brændekedler i 2008 og for gamle brændeovne og pejseindsatse i henholdsvis 2015 og 2019, der har medført et øget antal skrotninger ud over den naturlige udskiftning.

Faldet i partikelforureningen har været understøttet af forbud mod at afbrænde affald i private fyringsanlæg, informationskampagner om korrekt fyring (rent og tørt træ, tilstrækkelig med luft til forbrændingen mv.) og information om de miljø- og klimamæssige fordele ved udskiftning af gamle brændeovne. Samtidig har kommunerne i brændeovnsbekendtgørelsen mulighed for i såkaldte kommunale forskrifter at fastsætte regler om forureningsbegrænsende foranstaltninger over for fyringsanlæg til fyring med fast brændsel, i nærmere klart angivne områder i kommunen, hvor det er miljømæssigt begrundet.

Da ældre brændeovne og pejseindsatse udleder langt flere partikler og udnytter brændet dårligere, har det været en effektiv strategi til at reducere partikelforureningen og sikre mere energieffektive fyringsanlæg til fordel for klimaet. Udskiftningsdagsordenen og kampagner for god fyringsteknik har medført en betydelig reduktion i partikelforureningen, uden at anvende mere indgribende regulering over for brændeovneejere, som fx afgifter eller forbud. Denne type virkemidler som fx forbud vurderes at være effektive til at få partikelforureningen bragt endnu længere ned, men kan være indgribende og samtidig indebære omkostninger for mange brændeovneejere, som anvender brændeovnen som primær eller sekundær varmekilde, og som forbinder fyring i brændeovne med hygge og livskvalitet.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at det er muligt at opnå yderligere betydelige miljøgevinster samt en bedre energiudnyttelse af brændet, ved at intensivere udskiftningen af de ældste fyringsanlæg. Også koblet til en udvikling hvor producenterne af brændeovne udvikler brændeovne med endnu lavere emissioner, udover hvad lovkravene tilsiger, hvilket vil øge partikelgevinsten ved hver udskiftning.

En intensiveret udskiftning af gamle fyringsanlæg kan både ske ved frivillige skrotningsordninger og ved obligatoriske ordninger, hvor alle fyringsanlæg med en bestemt alder skal være udskiftet inden for en given frist, en model der pt. gennemføres i Tyskland. En variant af denne obligatoriske udskiftning af de ældste fyringsanlæg er at indkredse den obligatoriske udskiftning af det gamle fyringsanlæg til, når boligejere skifter bolig og i den anledning foretage et tjek af, om brændeovnen er så miljø- og klimaeffektiv, som den bør være. Tilsvarende når der ved boligskitte sker tjek af vinduer, radiatorer og andre miljø- og energiforhold.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at en ejerskifteordning overordnet er en god måde at implementere en obligatorisk ordning for krav om udskiftning af fyringsanlæg. En ejerskifteordning er timet med øvrige planlagte energi- og miljøforbedringer af boligen, som en køber af fast ejendom typisk står overfor i forbindelse med køb og indflytning. Samtidig vurderer Miljø- og Fødevareministeriet, at en ejerskifteordning vil indebære en betydelig miljøgevinst og også have positive klimaeffekter.

I forbindelse med overdragelse af fast ejendom foretages der ofte ombygning, renovering og udskiftning af løsøre, ligesom ejendommens samlede energiforbrug vurderes. Det vurderes derfor nærliggende i den forbindelse også at udskifte gamle fyringsanlæg til moderne fyringsanlæg, der er mere energieffektive og udleder færre partikler eller nedlægge ildstedet og overgå til andre varmekilder.

Ved yderligere at øge udskiftningen af de ældste fyringsanlæg, vil det være muligt at opnå væsentlige miljøgevinster, som vil medvirke til at reducere de negative gener og helbredseffekter fra partikelforureningen og bidrage til Danmarks opfyldelse af internationale forpligtigelser. Hensigten med ejerskifteordningen, som i sig selv vil medføre et stort antal ekstra skrotninger af gamle fyringsanlæg, er endvidere, at ordningen vil fungere som kommunikation til alle landets ejere af fyringsanlæg om miljø- og klimafordelene ved at skrotte gamle fyringsanlæg og overveje en investering i et helt moderne fyringsanlæg med lavere emissioner og bedre energiudnyttelse, eller måske delvist eller helt at overgå til andre varmekilder. På den måde vurderes ordningen at give grobund for yderligere positive effekter.

En forstærket udskiftningsdagsorden af de ældste fyringsanlæg vil være et stort skridt frem, og være et godt udgangspunkt for at vurdere behovet for at overveje eventuelle andre og mere omfattende initiativer til at mindske miljøbelastningen fra brændefyring, når effekterne af ordningen løbende evalueres.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at det vil kunne give en god miljøeffekt i første omgang at fastsætte krav om udskiftning af brændeovne og pejseindsatse, som er produceret før den 1. januar 2003, i den første udmøntende bekendtgørelse.

Brændeovne og pejseindsatse er i første omgang omfattet, da denne type fyringsanlæg til fast brændsel antalmæssigt udgør langt den største andel af fyringsanlæg og den største andel af partikelforureningen fra danske kilder. Desuden er omkostningen for boligejeren til udskiftning til en ny brændeovn eller pejseindsats betydelig lavere, end de omkostninger der vil være forbundet med udskiftning af fyringsanlæg med større nominel effekt end en brændeovn, som for eksempel brændekedler og pillefyr.

Ved at omfatte andre typer fyringsanlæg eller ved at vælge et senere skæringsår eller en partikelgrænse for brændeovne og pejseindsatse, vil endnu flere brændeovne og pejseindsatse blive omfattet af kravet om udskiftning, hvilket vil medføre en øget miljøeffekt, men omvendt også have større indvirkning på og omkostninger for brændeovnejerne. I lyset af at det er første gang fyringsanlæg reguleres med en pligt til udskiftning, vurderes skæringsåret 2003, at have en god balance mellem miljöhensyn og at stille obligatoriske krav til brændeovnejerne om udskiftning.

Med 2003 som skæringsår, er det med stor usikkerhed vurderet af Miljø- og Fødevarerministeriet, at den samlede udskiftning af brændeovne og pejseindsatse frem mod 2032 øges med ca. 55.000 ekstra udskiftninger, ud over den udskiftning der ville være sket under alle omstændigheder, når brændeovnejerne naturligt udskifter gamle fyringsanlæg. Dette udgør et væsentligt skridt i retning af at opfylde Danmarks internationale forpligtigelser for reduktion af partikelemissioner i NEC-direktivet i 2030.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at det vil være vanskeligt i alle tilfælde at afgøre præcist, om fyringsanlægget er produceret før eller efter 1. januar 2003, men at det vil være muligt i langt de fleste tilfælde.

Der er en række kriterier og data om brændeovnes produktionsår, der med stor sikkerhed kan afgøre, om anlægget er fra før eller efter 2003, og det er vurderingen, at langt de fleste brændeovne og pejseindsatse kan tidsbestemmes med stor sikkerhed. Alle brændeovne og pejseindsatse produceret efter 2008 vil klart kunne identificeres via prøvningsattest. Er prøvningsattesten bortkommet, vil en kopi heraf kunne rekvireres fra producenten, eventuelt med bistand fra en skorstensfejer.

Anden dokumentation med tilsvarende sikkerhed som en prøvningsattest vil være såkaldte overensstemmelsesvurderinger, som gælder fra 1. januar 2022, efter reglerne i brændeovnsforordningen (Kommissionens forordning (EU) 2015/1185 af 24. april 2015 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af produkter til lokal rumopvarmning til fast brændsel). Tilsvarende sikker dokumentation vil være et svanemærke, da fyringsanlæg med denne dokumentation med sikkerhed er produceret efter den 1. januar 2003, da de første svanemærkede brændeovne blev produceret i 2004.

Prøvningsattester og overensstemmelsesvurderinger vil typisk være tilgængelige på brændeovnsproducenternes hjemmesider, mens information om svanemærkede brændeovne vil være vanskeligere at fremskaffe.

Brændeovne og pejseindsatse uden glaslåge vil med meget stor sandsynlighed være før 2003, idet glaslåger først blev udviklet omkring 1990, og siden hen er blevet udbredt til stort set alle dansk producerede brændeovne, med udtagelse af ganske få modeller. Et kendt installationstidspunkt før 2003 vil også være et sikkert kendetegn på, at brændeovnen eller pejseindsatsen er produceret før 2003.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at i tilfælde med meget gamle fyringsanlæg, fyringsanlæg uden glaslåge, kendt installationstidspunkt før 2003, kendskab til prøvningsattest eller svanemærke, da vil den nye ejer af den faste ejendom selv kunne konstatere, om fyringsanlægget er omfattet af udskiftningskravet eller ej.

Har den nye ejer ikke selv kendskab til ovenstående, vil bistand fra producenten af fyringsanlægget eller en skorstensfejer med meget stor sandsynlighed umiddelbart kunne konstatere om fyringsanlægget er omfattet.

Uden for disse tilfælde, hvor et enkelt kendetegn kan være tilstrækkeligt til at afgøre, om brændeovnen og pejseindsatsen er omfattet af kravet om udskiftning, findes der en række tilfælde, hvor der ikke altid vil være samme entydige og sikre dokumentation for et fyringsanlægs alder. Fastlæggelsen af produktionsåret vil derfor i disse tilfælde bero på en konkret vurdering fra en skorstensfejer eller anden fagperson (energikonsulent), hvor der kan inddrages forskellige kriterier. Miljø- og Fødevarerministeriet vurderer det hensigtsmæssigt, at Miljøstyrelsen i tvivlstilfælde afgør bestemmelsen af produktionsåret på baggrund af en erklæring fra skorstensfejer eller anden fagperson.

Andre kendetegn gennemgås kort nedenfor. De kan enkeltvis udgøre tilstrækkelig dokumentation eller sammen med andre kendetegn kunne give et sikkert svar i de fleste tilfælde.

Der kan være et CE-mærke (om produktet lovligt kan sælges i EU) eller DS-mærke (Dansk-Standard mærke), hvor der er angivet et produktionsår eller årstal for mærkets udstedelse, en købskvittering for fyringsanlægget, et installationstidspunkt eller ildstedserklæring (data fra skorstensfejer), et katalog med billeder af markedsførte modeller fra brændeovnsproducenterne og ved fravær af tertiær luftskinne i brændkammeret vil fyringsanlægget sandsynligvis være produceret før 2000.

CE-mærket og DS-mærket kan anvendes til sikker dokumentation, hvis årstallet for mærkets udstedelse eller den anvendte standard fremgår af mærket og er i overensstemmelse med fyringsanlæggets produktionsår. Mærkerne vil dog i en del tilfælde være gået tabt eller kan være vanskelige at aflæse på fyringsanlægget.

Alene det, at der findes enten et DS- eller CE-mærke på fyringsanlægget, vil være en god indikation på, om anlægget er produceret henholdsvis før eller efter 2003. DS-mærket var en frivillig ordning fra 1990'erne, som stoppede ved overgangen til CE-mærket, som blev introduceret fra midten af 00'erne. Et DS-mærke er således ikke en entydig dokumentation for, at brændeovnen i alle tilfælde er produceret før 2003, men en indikation på dette. Få

fyringsanlæg blev CE-mærket allerede i 2002, mens mange ovne fra midten af 2005 er CE-mærkede, stigende til 100 procent i midten af 2007. Et CE-mærke er således ikke en entydig dokumentation for, at fyringsanlægget er produceret efter 2003, men en stærk indikation på dette. Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at en sikker afgørelse vil kunne træffes i de fleste tilfælde, hvor der er flere kendetegn.

Modeller af brændeovne og pejseindsatse, som er produceret i en årrække, der krydser skæringstidspunktet 2003 (for eksempel en modelserie fra 1998 til 2005) vil ikke alene kunne aldersbestemmes ud fra data om brændeovnstype, men kan kun tidsbestemmes tilstrækkeligt sikkert i forhold til produktionsåret ved, at der foreligger andre data, der kan underbygge en sikker aldersafgørelse.

Afhængigt af de tilgængelige kriterier vil vurderingen af et fyringsanlægs produktionsår i enkelte tilfælde kunne give anledning til tvivl. På grund af denne usikkerhed vurderer Miljø- og Fødevareministeriet det hensigtsmæssigt at fastsætte krav om, at den nye ejer af den faste ejendom skal ansøge Miljøstyrelsen om aldersbestemmelse af en brændeovn eller pejseindsats i tilfælde, hvor køber ikke kan fremskaffe sikker dokumentation i form af en prøvningsattest, en overensstemmelsesvurdering eller et svanemærke.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at der i langt de fleste tilfælde vil kunne træffes afgørelse om fyringsanlæggets alder med en så væsentlig sikkerhed, som indgrebet tilsiger. Dette vil medføre, at ved tilstrækkelig tvivl om produktionsåret træffes der afgørelse til gunst for borgeren, hvilket vil medføre, at fyringsanlægget ikke vil være omfattet af krav om udskiftning.

I forhold til en effektiv administration af ordningen, har Miljø- og Fødevareministeriet vurderet, at nye ejere af fast ejendom i forbindelse med tinglysningen af endeligt skøde simpelt kan oplyse, om ejendommen indeholder fyringsanlæg omfattet af reglen, ligesom nye ejere simpelt kan oplyse til Tinglysningsretten, når fyringsanlægget er udskiftet eller nedlagt. Endelig kan nye ejere af fast ejendom nemt oplyse, på tidspunktet for tinglysning af skøde, hvis de endnu ikke har fået afklaret produktionsåret for fyringsanlægget. Data om fyringsanlæg i den faste ejendom vil efterfølgende formidles til tilsynsmyndigheden.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om udskiftning af fyringsanlæg eller nedlæggelse af ildsted ved ejerskifte af fast ejendom samt om oplysnings- og dokumentationspligter forbundet hermed.

Den foreslåede ordning indebærer, at miljøministeren kan fastsætte regler, der pålægger enhver ny ejer af fast ejendom, som stadfæstet ved endelig tinglysning af skøde, at udskifte fyringsanlæg eller nedlægge ildstedet og afholde alle udgifter forbundet hermed, hvor fyringsanlægget ikke opfylder nærmere fastsatte alders- eller partikeludledningskrav.

Miljøministeren kan i den forbindelse fastsætte en frist for udskiftningen af fyringsanlægget eller nedlæggelsen af ildstedet. Fristen skal give den nye ejer af den faste ejendom rimelig tid til at indrette sig på kravet og foreslås derfor ikke at være under 12 måneder fra ejendommens overdragelse regnet fra den endelige tinglysning af skødet.

Den foreslåede ordning indebærer endvidere, at miljøministeren kan fastsætte regler, der pålægger den nye ejer af den faste ejendom en oplysnings- og dokumentationspligt over for

det offentlige i forbindelse med ejerskiftet, udskiftningen af fyringsanlægget eller nedlæggelsen af ildstedet og i forbindelse med tilsynet af reglernes overholdelse. Bemyndigelsen giver mulighed for at pålægge ejeren en pligt til inden for en nærmere fastsat frist at oplyse, om den erhvervede ejendom indeholder et fyringsanlæg omfattende af kravet om udskiftning, og om et omfattende fyringsanlæg er udskiftet eller ildstedet er nedlagt rettidigt.

Desuden giver bemyndigelsen mulighed for at pålægge ejeren en pligt til inden for en nærmere fastsat frist at dokumentere de afgivne oplysninger over for tilsynsmyndigheden, herunder til at fremlægge bestemte former for dokumentation. Alle udgifter til opfyldelse af oplysnings- og dokumentationspligten foreslås at påhvile den nye ejer af den faste ejendom. Oplysnings- og dokumentationspligten skal muliggøre tilsynsmyndighedens kontrol med, at omfattede fyringsanlæg udskiftes rettidigt, og at afgivne oplysninger er korrekte, jf. nærmere herom i afsnit 2.2.

Den foreslåede ordning indebærer endelig, at miljøministeren kan fastsætte regler om, at i tilfælde hvor der ikke foreligger entydig og sikker dokumentation for anlæggets alder eller partikeludledning, bestemmes dette af miljøministeren efter ansøgning fra den nye ejer af den faste ejendom.

Miljøministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om hvilke kriterier, der skal lægges til grund for bestemmelsen af et fyringsanlægs alder eller partikeludledning, og hvilken dokumentation, der af ejeren skal tilvejebringes til brug for behandlingen af en ansøgning. Miljøministeren kan desuden fastsætte regler om ansøgningers form samt om fremgangsmåden ved og frister for indsendelse af ansøgninger. Miljøministeren kan endelig fastsætte regler om, at manglende overholdelse af fastsatte ansøgningsfrister, dokumentationskrav og formkrav indebærer, at ejeren skal udskifte fyringsanlægget eller nedlægge ildstedet, uanset om anlægget opfylder de fastsatte alders- eller partikeludledningskrav.

Alle udgifter til tilvejebringelse og indsendelse af den krævede dokumentation for behandling af ansøgninger om bestemmelse af et fyringsanlægs alder eller partikeludledning foreslås at påhvile den nye ejer af den faste ejendom.

Miljøministerens kompetence til at træffe afgørelse om bestemmelse af et fyringsanlægs produktionsår eller partikeludledning vil blive delegeret til Miljøstyrelsen i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 80, stk. 1, der efter fast praksis giver hjemmel til at delegere miljøministerens beføjelser efter regler udstedt i medfør af loven til en underordnet myndighed. Samtidig vil adgangen til at klage over Miljøstyrelsens afgørelser til miljøministeren blive afskåret i medfør af lovens § 80, stk. 2.

Konkret foreslås bemyndigelsen i første omgang at blive udnyttet til at fastsætte krav om udskiftning af brændeovne og pejseindsatse, som er produceret før den 1. januar 2003. Andre typer af fyringsanlæg, såsom brændekedler, pillefyr, halmfyr mv. vil således ikke blive omfattet af udskiftningskravet i den første udmøntning af bemyndigelsen. Nogle fyringsanlæg, der kan betegnes som "brændeovne", foreslås undtaget, fx masseovne, kakkelovne og antikke brændeovne før 1920 samt antikke brændekomfurer. Endvidere foreslås indmurede pejseindsatse også at være undtaget i den første udmøntende bekendtgørelse.

Det foreslås endvidere at benytte bemyndigelsen til at fastsætte krav om, at det vil påhvile den nye ejer af fast ejendom i forbindelse med tinglysning af endeligt skøde at oplyse, om ejendommen enten indeholder en brændeovn eller pejseindsats, der er produceret før eller efter 1. januar 2003, at ejendommen ikke indeholder et fyringsanlæg eller at produktionsåret er ukendt ved tidspunktet for tinglysning af skøde. Oplysningen gives ved notering i den formular, der i forvejen bruges ved tinglysning af adkomst til ejendommen.

Det foreslås af Miljø- og Fødevareministeriet, at der ved tinglysning af skødet vil være følgende fire markeringsmuligheder:

- 1) Marker her, hvis ejendommen ikke indeholder en brændeovn eller pejseindsats.
- 2) Marker her, hvis boligen indeholder en brændeovn eller pejseindsats, der er produceret før 1. januar 2003.
- 3) Marker her, hvis det af en skorstensfejer eller anden egnet fagperson er vurderet, at ejendommen indeholder en brændeovn eller pejseindsats, der er produceret efter 1. januar 2003.
- 4) Produktionsåret for brændeovn eller pejseindsats i ejendommen er ikke vurderet endnu.

Miljø- og Fødevareministeriet foreslår, at i fast ejendom hvor brændeovnen eller pejseindsatsen er produceret efter 1. januar 2003, eller hvor produktionsåret er ukendt ved tidspunktet for tinglysning af skøde, skal der efterfølgende inden for en nærmere angiven frist indsendes informationer til tilsynsmyndigheden, der dokumenterer anlæggets alder.

Det foreslås, at såfremt den nye ejer af en bolig markerer i den tilhørende formular, at ejendommen indeholder en brændeovn eller pejseindsats, som er produceret før 1. januar 2003, at den nye ejer senest 12 måneder efter tinglysning af endeligt skøde skal foranledige, at der foretages notering i formularen ved Tinglysningsretten om, at brændeovnen eller pejseindsatsen er udskiftet eller, at ildstedet er nedlagt. Denne efterfølgende notering er gratis og sker ved påtegning på skødet. I tingbogen vil en anmeldelse fremgå som en påtegning på skødet, hvor det kan ses, at udskiftning af brændeovn eller pejseindsats eller nedlæggelse af ildsted har fundet sted. Skødets indhold ændres ikke i øvrigt.

Endeligt foreslås bemyndigelsen at blive udnyttet til at fastsætte krav om, at den nye ejer efter anmodning fra tilsynsmyndigheden skal dokumentere de oplysninger, der er afgivet til Tinglysningsretten.

Som dokumentation for en ansøgning om aldersbestemmelse vil den nye ejer af den faste ejendom blive pålagt at indsende en alderserklæring, udfyldt og underskrevet af en skorstensfejer eller anden fagperson, fx en energikonsulent, som ejeren rekvirerer for egen regning. Alderserklæringen vil angive, om fyringsanlægget vurderes produceret før eller efter den 1. januar 2003, med en markering af, hvilke kriterier og data, der er lagt til grund for vurderingen. Den nye ejer af den faste ejendom kan endvidere blive pålagt at indsende anden relevant dokumentation, herunder eksempelvis et billede af fyringsanlægget, CE-mærket eller DS-mærket.

Der vil i den udmøntende bekendtgørelse blive fastsat regler om, hvilke kriterier, der skal lægges til grund for aldersvurderingen, og hvilken dokumentation, den nye ejer af den faste ejendom skal tilvejebringe og indsende til brug for Miljøstyrelsens behandling af en ansøgning om aldersbestemmelse af en brændeovn eller pejseindsats. Der vil endvidere blive

fastsat en frist for indsendelse af ansøgninger om aldersbestemmelse til Miljøstyrelsen og krav om, at ansøgninger skal indsendes digitalt via NemID.

Hvis den nye ejer af den faste ejendom ikke søger om aldersbestemmelse inden for den fastsatte frist eller på den fastsatte måde, eller hvis ejeren ikke tilvejebringer den krævede dokumentation, foreslås konsekvensen at ville være, at fyringsanlægget betragtes som omfattet af kravet om udskiftning, selvom anlægget kan være produceret efter den 1. januar 2003.

Hvis Miljøstyrelsen vurderer, at det ikke med tilstrækkelig stor sikkerhed kan afgøres og dokumenteres, om en brændeovn eller pejseindsats er produceret før eller efter den 1. januar 2003, vil fyringsanlægget blive undtaget fra udskiftningskravet.

Uanset muligheden for at undtage brændeovne og pejseindsatse fra udskiftningskravet i tvivlstilfælde, vil der på grund af usikkerheden forbundet med aldersvurderingen være en risiko for, at der begås fejl i forbindelse med aldersbestemmelsen og at nye ejere af fast ejendom derfor vil kunne blive forskelsbehandlet. Denne risiko består navnlig i tilfælde, hvor der er tale om aldersbestemmelse af brændeovne og pejseindsatse, som er produceret i en årrække, der krydser skæringstidspunktet den 1. januar 2003 fx en modelserie fra 1998 til 2005.

Det foreslås, at udgifter forbundet med udskiftningen af brændeovnen eller pejseindsatsen eller nedlæggelsen af ildstedet vil påhvile den nye ejer af den faste ejendom.

Kravet om udskiftning vil gælde for tinglyste overdragelser af faste ejendomme fra og med 1. januar 2021. Af administrative hensyn vil kravet i første omgang ikke omfatte overdragelse af kolonihavehuse eller andelsboliger, da der på nuværende tidspunkt ikke tinglyses adkomst på disse boligtyper, og markering af oplysninger om fyringsanlæg ved tinglysning af skøde derfor ikke er mulig.

De nærmere regler om pligten til udskiftning af brændeovne og pejseindsatse eller nedlæggelse af ildsted samt pligten til afgivelse af oplysninger fastsættes i en bekendtgørelse med forventet ikrafttræden den 1. januar 2021.

Bemyndigelsen rummer mulighed for dels at skærpe det fastsatte alderskrav eller alternativt at fastsætte et partikeludledningskrav, dels at fastsætte krav om udskiftning af andre typer af fyringsanlæg, hvis det vurderes miljø- eller sundhedsmæssigt nødvendigt, eller hvis det vurderes nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af Danmarks EU-retlige forpligtelser i forhold til luftkvalitet og mål om reduktion af de partikelemissioner fra danske kilder.

2.2. Tilsyn og håndhævelse

2.2.1. Gældende ret

Miljøbeskyttelseslovens generelle regler om tilsynsmyndighedens beføjelser og pligter fremgår af lovens §§ 65-73 (kapitel 9) og §§ 85-88.

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, at kommunalbestyrelsen fører generelt tilsyn med, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes. Det fremgår dog med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 67, at miljøministeren kan bestemme, at tilsyn og overvågning af miljøtilstanden i visse tilfælde skal udføres af andre myndigheder.

Tilsynet med fyringsanlæg under 1 MW til fast brændsel er delt mellem Miljøstyrelsen og kommunalbestyrelserne. Med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 67, er Miljøstyrelsen blevet delegeret at føre tilsyn med visse dele af brændeovnsbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 16, stk. 1, 1. pkt. Miljøstyrelsen fører tilsyn med, at reglerne i bekendtgørelsens §§ 3–5, §§ 7–9, § 13 og § 15 overholdes. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at reglerne i § 6, §§ 10-12 og § 14 overholdes, jf. brændeovnsbekendtgørelsens § 16, stk. 1, 2. pkt.

Miljøstyrelsens tilsyn omfatter bl.a., at fyringsanlæg kun tilsluttes og tages i brug, når fyringsanlægget opfylder de i brændeovnsbekendtgørelsen fastsatte grænseværdier, og når der foreligger en gyldig prøvningsattest. Miljøstyrelsen fører desuden tilsyn med, at målingerne til dokumentation for opfyldelsen af grænseværdierne udføres som akkrediterede prøvninger, og at kopi af prøvningsattester opbevares som fastsat i bekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen kan forlange dokumentation for overensstemmelse med bekendtgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 17, nr. 1.

I miljøbeskyttelseslovens kapitel 10 om administrative bestemmelser er der tillagt tilsynsmyndigheden visse yderligere beføjelser. Det omfatter bl.a., at tilsynsmyndighederne hos andre offentlige myndigheder kan indhente de oplysninger, der er nødvendige for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne lov. Tilsynsmyndighederne kan i forbindelse hermed foretage sammenstilling og samkøring af oplysninger, herunder personoplysninger, i kontroløjemed, jf. miljøbeskyttelseslovens § 86.

Brændeovnsbekendtgørelsens straffbestemmelser er fastsat med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3, 1. pkt., hvorefter der i regler udstedt i medfør af lovens § 7 kan fastsættes straf i form af bøde. Brændeovnsbekendtgørelsens straffbestemmelser findes i § 19, hvor der bl.a. er hjemmel til at idømme straf i form af bøde, hvis der tilsluttes et fyringsanlæg, uden at anlægget overholder grænseværdierne i bekendtgørelsen, eller uden at der foreligger en gyldig prøvningsattest påtegnet af en faglært skorstensfejer, jf. henholdsvis bekendtgørelsens § 19, stk. 1, nr. 1 og 3.

Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 4.

Bødeniveauet for overtrædelser af miljøbeskyttelsesloven i førstegangstilfælde vil i almindelighed være på minimum 5.000 kr. Niveauet fremgår af lovforarbejderne til lov nr. 173 af 12. marts 2008 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love. I forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Strafskærpeelse m.v.) (2007/2 LSF 4 som fremsat den 28. november 2007) fremgår det bl.a. i afsnittet om Miljøministeriets overvejelser, at bødeniveauet for overtrædelser af miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3, i førstegangstilfælde i almindelighed skal være på minimum 5.000 kr.

Det fremgår desuden af afsnit 5.2 i Rigsadvokatmeddelelsen (RM 8/2008, revideret 30. marts 2016) om "Miljø – Behandling af sager om overtrædelse af miljølovgivningen", at ved overtrædelser af miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3, skal der i førstegangstilfælde i almindelighed nedlægges påstand om en bøde på 5.000 kr.

Straffastsættelsen vil som altid bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af sagens samtlige omstændigheder, og det angivne bødeniveau vil derfor kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder. Domstolene har ikke prøvet sager om overtrædelse af brændeovnsbekendtgørelsen, men Miljøstyrelsen har indgivet politianmeldelse i en sag, der forventes afgjort ved domstolene.

Miljøministeren har i særlige tilfælde mulighed for at afslutte en sag med en administrativ bøde. Det fremgår således af miljøbeskyttelseslovens § 110 a, stk. 1, at skønnes en overtrædelse af regler eller forskrifter, der er udstedt i medfør af lovens § 9 eller § 53, ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan miljøministeren eller, såfremt administration og opkrævning er henlagt til told- og skatteforvaltningen, skatteministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt denne erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Indsættelsen af § 110 a skete ved lov nr. 477 af 30. juni 1993. Af lovforslagets (forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lovforslags nr. L 217, som fremsat 10. marts 1993) bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser nr. 10 fremgår det bl.a., at bestemmelsen er administrativt begrundet.

Senere sker der en udvidelse af bestemmelsen med tilføjelsen af § 9 i miljøbeskyttelseslovens § 110 a, stk. 1. Dette sker ved lov nr. 408 af 8. maj 2006 om ændring af forskellige skatte- og afgiftslove, lov om næringsbrev til fødevarerbutikker, lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. og lov om miljøbeskyttelse (Indsats mod skatte- og afgiftsunddragelse – Fairplay II). Af lovforslagets (forslag til lov om ændring af forskellige skatte- og afgiftslove, lov om næringsbrev til fødevarerbutikker, lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. og lov om miljøbeskyttelse, lovforslags nr. L 145, som fremsat 25. januar 2006) bemærkninger i afsnit 2.4.2 fremgår det, at en forudsætning for, at en sag kan afsluttes med en administrativ bøde, er, at overtrædelsen af de nævnte regler ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, og at den pågældende erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig indforstået med, at sagen afgøres administrativt med betaling af en bøde. Er dette ikke tilfældet, må sagen overgives til politiet med henblik på, at sagen kan indbringes for domstolene.

Udstedelse af et administrativt bødeforelæg er underlagt de samme regler i retsplejeloven, som gælder for politiets bødeforelæg. Dette indebærer bl.a., at det bevismæssige grundlag skal være det samme som ved anklagemyndighedens tiltalerejsning. Endvidere fremgår det af lovforslaget L145 afsnit 2.4.2 og bemærkningerne til lovforslagets § 12, nr. 2, at de overtrædelser, hvor der endnu ikke ved domstolene er etableret en ensartet bødepraksis, at den hjemmel, som med lovforslaget foreslås indsat i miljøbeskyttelsesloven, og hvorefter tilsynsmyndighederne også vedrørende sådanne overtrædelser administrativt kan udstede bødeforlæg, forudsættes ikke udnyttet, før der er gennemført en række straffesager ved domstolene og herigennem er etableret en tilstrækkelig ensartet bødepraksis.

Afgivelse af urigtige oplysninger til en offentlig myndighed kan i visse tilfælde straffes efter straffelovens 17. kapitel.

2.2.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at det er væsentligt, at tilsynet og håndhævelsen er særligt effektivt for at sikre den fulde miljøeffekt af den foreslåede bemyndigelses hjemmel i lovforslagets § 1, nr. 1, om en ny § 7, stk. 1, nr. 12.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at tilsynet bedst varetages af Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen har i dag størstedelen af tilsynet med fyringsanlæg, og har erfaring med kontakten til skorstensfejerne og brændeovneejerne, og har tidligere erfaring med aldersbestemmelse af brændeovne i medfør af bl.a. bekendtgørelse nr. 73 af 22. januar 2019 om godtgørelse til skrotning af ældre brændeovne og pejseindsatse.

Der er i dag ikke tilgængelige oplysninger, om der findes fyringsanlæg på/i ejendommen og ej heller alderen på fyringsanlæggene findes. Uden indmeldelsen af oplysninger er det Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at ordningen ikke kan få den tilsigtede effekt eller gøre det muligt at lave et effektivt tilsyn.

Vedrørende manglende afgivelse af de krævede oplysninger har Miljø- og Fødevareministeriet overvejet, om der kunne være en mindre indgribende håndhævelse end et administrativt bødeforlæg, som foreslået i lovforslagets § 1, nr. 2 med en tilføjelse af § 7, stk. 1, nr. 12, i miljøbeskyttelseslovens § 110 a, stk. 1. Det er hertil Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at de obligatoriske indmeldelser af oplysninger og ordningens tilsigtede miljøeffekt bedst sikres ved, at miljøministeren tillægges mulighed for at udstede administrative bødeforlæg for visse overtrædelser af regler udstedt i medfør af den foreslåede § 7, stk. 1, nr. 12, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Det fremgår af Justitsministeriets Vejledning om lov kvalitet (som opdateret 14. september 2017) afsnit 4.5.1 om Administrative bødeforlæg, at særmyndigheder bør alene have adgang til at udstede bødeforelæg ved overtrædelse af nærmere angivne straffebestemmelser, når overtrædelserne generelt er ensartede, ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål. Endvidere bør sanktionsniveauet ligge fast.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at der vil være følgende fire hovedsituationer, hvor der vil ske en overtrædelse, som vil være strafpålagt:

- 1) Hvis der ikke afgives oplysninger om alder/tilstedeværelse af fyringsanlæg ved tinglysningen af skøde på ejendommen.
- 2) Hvis fyringsanlægget ikke efterfølgende er fjernet, hvor skodeformularen er udfyldt med oplysning om, at fyringsanlægget er produceret før 1. januar 2003.
- 3) Hvis der ikke følges op med en anmodning om at få Miljøstyrelsens afgørelse om aldersbestemmelse i de tilfælde, hvor boligejeren har markeret ved tinglysning af endeligt skøde, at alderen er ukendt.
- 4) Manglende efterfølgende oplysninger: Hvis der efterfølgende ikke afgives oplysning om, at den pligtige udskiftning af fyringsanlægget er sket *eller* hvor den nye ejer ikke efterfølgende indsender erklæring eller dokumentation om, at fyringsanlægget er produceret efter 1. januar 2003.

Ad) situation 1 og 4:

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at der ved disse overtrædelser er tale om sager, som er ensartede, ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål.

Vurderingerne omfatter tre situationer om den nye ejer af fast ejendom har afgivet:

- oplysninger om fyringsanlæg på/i ejendommen ved tinglysning af skøde,
- efterfølgende oplysninger om fyringsanlægget, hvis omfattet, er fjernet, og

- efterfølgende erklæring eller dokumentation for at fyringsanlægget er produceret efter 1. januar 2003.

Ovenstående overtrædelser vurderes således alle at være klare og umiddelbart konstaterbare, da oplysningen enten er afgivet til Tinglysningsretten eller også er de ikke. Sagens afgørelse, herunder fastsættelsen af bødens størrelse, når denne er etableret ved en ensartet bødepraksis, vurderes uden skønsmæssige elementer af betydning, hvorfor miljøministeren, kan få adgang til at udstede administrativt bødeforlæg for overtrædelse af en ny § 7, stk. 1, nr. 12.

Ad) situation 2:

Med hensyn til overtrædelser, som vedrører fjernelsen af fyringsanlægget, er der med den nuværende foreslåede ordning, hvor fyringsanlæg produceret før 1. januar 2003 er omfattet, jf. afsnit 2.1.3, er det Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at der ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at overtrædelsen er uden bevismæssige tvivlsspørgsmål. Dette skyldes en vurdering af, at fyringsanlæggets alder (aldersbestemmelsen) kan være behæftet med en vis usikkerhed. Da det er en forudsætning for at udstede et administrativt bødeforlæg, at det sker uden bevismæssige tvivlsspørgsmål, vurderes det, at § 110 a, stk. 1 i disse sager ikke kan finde anvendelse.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at hvis der i fremtiden stilles ændrede krav om, at fjernelse af fyringsanlægget skal ske, hvis fx fyringsanlægget ikke har prøvningsattest, overensstemmelsesvurdering eller andet konkret bevis for krav til fyringsanlægget, at der da kan være tale om overtrædelser, som er ensartede, ukomplicerede og uden bevismæssig tvivlsspørgsmål. Indtil dette er tilfældet og sanktionsniveauet i øvrigt ligger fast, er det vurderingen, at der ikke er mulighed for at udstede administrative bødeforlæg i disse tilfælde.

Ad) situation 3

I overtrædelser hvor køberen af ejendommen via tinglysningen har oplyst, at alder på fyringsanlægget er ukendt på tidspunktet for tinglysningen af skødet, og køberen senere ikke anmoder Miljøstyrelsen om en afgørelse af alderen på fyringsanlægget, da er det Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at der ikke er grundlag eller behov for at udstede et administrativt bødeforlæg. I den situation er det Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at der træffes afgørelse om, at siden fyringsanlæggets alder ikke er bestemt, da skal fyringsanlægget fjernes, jf. hertil afsnit 2.1.3. I disse sager vurderes det, at en politianmeldelse med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3, 1. pkt., er mest hensigtsmæssigt henset til indgrebet og de bevismæssige spørgsmål.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at der kan blive op til ca. 80.000 sager om året, hvor der skal afgives de obligatoriske oplysninger om fyringsanlæg i forbindelse med tinglysning af skøde. Hvis blot 1 procent slet ikke oplyser om fyringsanlægget, vil det kunne resultere i 800 politianmeldelser om året. Sagsbehandlingsprocessen og den eventuelle tiltalerejsning ved domstolene er – set i lyset af det forventede store antal sager – meget ressource- og tidskrævende. Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at antallet af sager ved domstolene vil falde drastisk, hvis der er mulighed for at afgøre disse sager, når ensartet bødepraksis foreligger, med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 110 a, stk. 1.

Bødeniveauet for overtrædelserne er blevet overvejet. Manglende indmelding om oplysninger om fyringsanlægget, eller nedtagningen heraf er efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering ikke en overtrædelse af en karakter, som har forvoldt en sådan skade på miljøet, som betinger en bøde, som ligger over miljøbeskyttelseslovens almindelig bødeniveau i

straffesager om, at der i førstegangstilfælde i almindelighed nedlægges påstand om en bøde på 5.000 kr.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det at udvide miljøministerens adgang til at udstede administrative bødeforelæg med hjemmel i § 110 a, stk. 1. Ved forslagets vedtagelse vil det blive muligt for miljøministeren med en administrativ bøde at afslutte visse sager om overtrædelser af den foreslåede nye bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 12.

Det foreslås, at administrative bødeforelæg kun anvendes for overtrædelser af oplysningspligten i forbindelse med tinglysning af skøde eller meddelelse om, at fyringsanlægget efterfølgende er fjernet, når et ensartet bødeniveau for overtrædelse af de udmøntede regler er etableret. Ved anvendelsen skal der altid være tale om ensartede overtrædelser, som er ukomplicerede og uden bevismæssige spørgsmål, hvilket det vil være, da en overtrædelse om manglende oplysninger er umiddelbart konstaterbart af Tinglysningsretten og af Miljøstyrelsen. Sager herom vil derfor ikke indeholde skøn. Miljøministerens udnyttelse af den foreslåede hjemmel i § 110 a, stk. 1, forudsætter dog, at bødeniveauet for overtrædelser af oplysnings- eller dokumentationspligten, er endeligt fastlagt af domstolene.

For overtrædelser af manglende fjernelse af fyringsanlægget vil en eventuel ændring af hvilke fyringsanlæg, der er omfattet af kravet om udskiftning, kunne medføre, at der bliver tale om ensartede overtrædelser, som er ukomplicerede og uden bevismæssig tvivl, og en overtrædelse dermed umiddelbart kan konstateres af myndigheden. Det er således en forudsætning for udmøntning af muligheden for administrative bødeforelæg ved manglende fjernelse af fyringsanlægget, at sagerne kan afgøres uden bevismæssig tvivl. Endvidere skal bødeniveauet i denne situation ligeledes ligge fast.

Overtrædelser hvor den nye ejer af ejendommen via Tinglysningen har oplyst, at alder på fyringsanlægget pt. er ukendt, og køberen senere ikke meddeler Miljøstyrelsen alderen på fyringsanlægget eller anmoder Miljøstyrelsen om en afgørelse, foreslås det, at der træffes afgørelse om, at siden fyringsanlæggets alder ikke er bestemt, da skal fyringsanlægget fjernes, jf. hertil afsnit 2.1.3. Ved manglende fjernelse foreslås det, at der indgives politianmeldelse med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3.

Konkret foreslås det, at forfølgningen af overtrædelser med hjemmel i § 110 a, stk. 1, af den foreslåede nye § 7, stk. 1, nr. 12, bliver koncentreret til objektive konstaterbare overtrædelser, *når* bødeniveauet er endeligt fastsat.

De objektive konstaterbare overtrædelser omfatter:

- om det er oplyst i forbindelse med tinglysningen, om der er et fyringsanlæg eller ej (altså er der overhovedet afgivet et 'kryds' ved tinglysning af skøde)
- hvis fyringsanlægget er omfattet af kravet om udskiftning, om den nye ejer efterfølgende har meddelt om fyringsanlægget er fjernet, og
- om der efterfølgende er indsendt dokumentation for, at fyringsanlægget er produceret efter 1. januar 2003. Fx prøvningsattest eller erklæring.

Indtil der i overtrædelser af den foreslåede ny § 7, stk. 1, nr. 12, ikke er grundlag for udstedelse af administrative bødeforelæg på grund af manglende ensartet bødeniveau for overtrædelser, foreslås det, at forholdene politianmeldes med en indstilling af myndigheden om bødestraf med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3, 1. pkt. Det foreslås, at

bødeniveauet for overtrædelser følger det generelle niveau for miljøretlige overtrædelser på 5.000 kr. i førstegangstilfælde af overtrædelser af regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3, 1. pkt.

Det foreslås, at miljøministeren i medfør af den eksisterende hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 67 delegerer tilsynet med reglerne til Miljøstyrelsen, som i øvrigt vil komme til at administrere ordningen, jf. afsnit 2.1.3.

Miljøstyrelsens tilsyn foreslås foretaget på baggrund af kontinuerlige data fra Tinglysningsretten om oplysninger om endeligt skøde på fast ejendom, hvor køber har pligt til at afgive oplysninger om fyringsanlæg til Tinglysningsretten, jf. afsnit 2.1.3.

Miljøstyrelsen kan i forbindelse med sit tilsyn med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 86 anmode Tinglysningsretten om at udtage oplysninger, som Miljøstyrelsen derefter kan følge op på. Det foreslås i den anledning, at køberen ved afgivelse af oplysninger om fyringsanlægget gøres opmærksom på, at data deles mellem Tinglysningsretten og Miljøstyrelsen. Samtidigt skal køber ved afgivelse af oplysninger gøres opmærksom på, at Miljøstyrelsen i forbindelse med kontroløjemed kan indhente oplysninger fra og foretage samkøring af data med Tinglysningsretten i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 86.

For overtrædelser af regler udstedt med hjemmel i den foreslåede nye bestemmelse § 7, stk. 1, nr. 12, foreslås det i bekendtgørelsesform med hjemmel i § 110, stk. 3, 1. pkt., at fastsætte bestemmelser, hvorefter der kan pålægges straf i form af bøde for bl.a. manglende afgivelse af oplysninger om fyringsanlæg i forbindelse med tinglysning af skøde, manglende afgivelse af efterfølgende krævede oplysninger om fyringsanlægget er fjernet eller om aldersbestemmelsen, og manglende udskiftning af fyringsanlægget, når fyringsanlægget er omfattet af pligten, er sket indenfor 12 måneder efter tinglysning af skødet.

De bødestrafte, der med forslaget vil kunne pålægges for at overtræde reglerne om udskiftning af fyringsanlæg og oplysningspligten herom, vil ikke komme til at fremgå af eventuelt senere udstedte straffeattester, fordi overtrædelser ikke er omfattet af bekendtgørelse nr. 881 af 4. juli 2014 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Der vil være administrative udgifter forbundet med administration af lovforslaget. Således vil Miljøstyrelsen få tilført nye opgaver i forhold til at forvalte og følge op på oplysninger fra Tinglysningsretten, herunder udsende varselsbreve til de tinglyste ejendomme, hvor udskiftning af brændeovn eller pejseindsats eller nedlukning af ildsted ikke er foretaget og noteret inden for den fastsatte tidsfrist på 12 måneder, som lovforslaget foreskriver samt følge op på de sager, hvor køber af fast ejendom ved tinglysning af skøde har markeret, at produktionsåret på fyringsanlægget ikke var kendt på det tidspunkt.

Miljøstyrelsen vil endvidere få opgaver i forhold til at afgøre aldersbestemmelsen for gamle fyringsanlæg, hvis der rejses tvivl om fyringsanlægget er omfattet af kravet om udskiftning. Miljøstyrelsen har endvidere en opgave i forhold til opbygning af database til modtagelse og bearbejdelse af oplysninger om aldersdokumentation af fyringsanlæg, til brug for at kunne

træffe afgørelser om aldersbestemmelser. Disse procedurer er nødvendige for, at Miljøstyrelsen kan kontrollere overholdelse af lovforslagets bestemmelser.

Statens udgifter til disse opgaver skønnes med en vis usikkerhed at udgøre ca. 8 mio. kr. i alt i perioden 2020-2023, herunder til finansiering af håndhævelse, etablering af procedurer og database i Miljøstyrelsen samt oprettelse af IT system i Tinglysningsretten.

Endelig indebærer lovforslaget velfærdsøkonomiske gevinster. Der vil således være færre udgifter for stat, regioner og kommuner som følge af færre hospitalsindlæggelser og færre sygedage blandt personer med luftvejslidelser m.v. Frem mod 2042 vil den forventede samlede miljøgevinst beløbe sig til en nutidsværdi på omkring 3,9 mia. kr.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at lovforslaget overholder de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning, som Digitaliseringsstyrelsen har anvist. De syv principper gennemgås nedenfor.

Lovforslaget understøtter en bedre og mere effektiv offentlig opgaveløsning, fordi borgerne afgiver data om tilstedeværelsen af gamle fyringsanlæg i forbindelse med en igangværende tinglysningsretlig ekspedition i forbindelse med tinglysning af endeligt skøde, i et allerede eksisterende digitalt system. Disse data formidles i allerede eksisterende offentlige registre om fast ejendom i Tinglysningsretten og mellem myndigheder, der har erfaring med udveksling af data, og med ændringen bliver lovforslaget digitaliseringsparat.

Det foreslås i loven, at nye ejere af fast ejendom i forbindelse med tinglysningen af endeligt skøde skal oplyse, om ejendommen indeholder fyringsanlæg omfattet af reglen, ligesom nye ejere skal oplyse til Tinglysningsretten, når fyringsanlæggene er udskiftede eller nedlagt. Disse oplysninger afgiver nye ejere digitalt til Tinglysningsretten, og med indførslen af disse regler bliver lovforslaget digitaliseringsparat.

Det foreslås tillige i loven, at nye ejere af fast ejendom i forbindelse med de pligtmæssige afgivelser af oplysninger til Tinglysningsretten, i visse tilfælde har pligt til få afgjort alderen på deres fyringsanlæg af Miljøstyrelsen med mellemkomst af skorstensfejeren, og dermed om deres fyringsanlæg kan vurderes som omfattede af reglerne. Denne sagsbehandling foregår i vidt omfang digitalt ved, at nye ejere af fast ejendom indsender oplysninger om fyringsanlæg til Miljøstyrelsen via deres NemID, som sagsbehandler efter forvaltningslovens regler, og herefter afgør sagen. Miljøstyrelsen sender afgørelsen digitalt til køber, og med indførslen af disse regler bliver lovforslaget digitaliseringsparat.

Fordi der er tale om en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter miljøministeren kan fastsætte nærmere regler, kan de nærmere regler fastsættes løbende, hvilket sikrer fleksibilitet samt, at bestemmelserne kan udmøntes til at imødekomme en fremtidig teknologisk udvikling og samtidig kan være teknologineutral.

Det foreslås, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at alle ansøgninger om afgørelse vedrørende aldersbestemmelse af brændeovne skal indgives digitalt til Miljøstyrelsen, samt at der i forbindelse med sagsoplysningen skal kommunikeres digitalt herom. Det samme gælder for Miljøstyrelsens kommunikation om afgørelser heraf.

Lovforslaget indebærer behandling af personoplysninger, herunder CPR-numre og, hvis Miljøstyrelsen indleder straffesager, også oplysninger om strafbare forhold. Denne

indsamling og behandling foretages indledningsvist af Tinglysningsretten, og der opstilles klare kriterier for videregivelsen af og formålet med videregivelsen af oplysninger fra Tinglysningsretten til Miljøstyrelsen i forhold til de grundlæggende databeskyttelsesretlige principper, herunder databeskyttelsesforordningen.

Datasikkerhed for Tinglysningsrettens og Miljøstyrelsens eksisterende systemer prioriteres højt, og eftersom der tages udgangspunkt i eksisterende systemer, vurderes krav til tryk og sikker datahåndtering opfyldt.

Lovforslaget indebærer en ny registrering og kontrol med de omhandlede fyringsanlæg, og den foreslåede ordning vil derfor skulle organiseres og implementeres sådan, at den er på linje med Miljøstyrelsens eksisterende tilsynssystem.

Der er udarbejdet en konsekvensanalyse af lovforslaget i forhold til persondataforordningen, hvori risiko for den registrerede (sælger og køber af fast ejendom) er vurderet som lav.

Lovforslaget medfører ikke organisatoriske ændringer i det offentlige. Der skal ikke oprettes nye administrative myndigheder, eller ske væsentlige ændringer af allerede eksisterende myndigheder, fordi de relevante myndigheder vil være Tinglysningsretten og Miljøstyrelsen.

Lovforslaget indebærer Miljøstyrelsens kontrol af de til Tinglysningsretten indgivne oplysninger, når Tinglysningsretten sender disse oplysninger til Miljøstyrelsen, og den foreslåede løsning vil gøre det muligt at forebygge snyd med eksistensen af eller alderen på et fyringsanlæg, der ikke opfylder reglerne.

Lovforslaget forventes ikke at få nævneværdige administrative konsekvenser for kommuner eller regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget påvirker erhvervslivet, da lovpligtig udskiftning af gamle fyringsanlæg, i første omgang brændeovne og pejseindsatse, ved ejerskifte af bolig er omfattet af lovforslaget.

Danske brændeovnsproducenter er førende inden for brændeovne med relativt lave emissioner, og der er gode eksportmuligheder på området, da opvarmning med brændefyring i private husholdninger er udbredt i mange lande. De fleste danske producenter har udviklet modeller med endnu lavere udslip end de gældende miljøkrav, og kan også i mange tilfælde opfylde de partikelkrav, der gælder for det nordiske miljømærke, Svanen. Der forventes således udelukkende positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet i form af en øget efterspørgsel efter nye brændeovne og pejseindsatse.

Der kan være en mindre erhvervsøkonomisk konsekvens for skorstensfejerne, idet det forventes, at nogle brændeovneejere helt vil nedlægge deres ildsted, som følge af lovkravet om udskiftning, og skorstensfejerne dermed potentielt kan miste kunder. Skorstensfejerne vil opleve en merindtjening i de tilfælde, hvor de skal udfylde en aldersattest for at bestemme produktionsåret for et givent fyringsanlæg.

Agil erhvervsrettet regulering

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at lovforslaget ikke berører erhvervets mulighed for at teste, udvikle eller anvende digitale teknologier og forretningsmodeller.

Lovforslaget begrænser muligheden for at benytte de mest forurenende brændeovne og pejseindsatse i Danmark.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget vurderes at have administrative konsekvenser for borgerne i form af en administrativ forpligtelse om, at en ny ejer i forbindelse med tinglysning af endeligt skøde informerer om, hvorvidt ejendommen indeholder en gammel brændeovn eller pejseindsats, der er produceret før 1. januar 2003. Samt en efterfølgende opfølgning på de afgivne oplysninger, hvis fyringsanlægget er omfattet eller alderen på fyringsanlægget er ukendt.

For den nye ejer af fast ejendom vil der være en økonomisk merudgift forbundet med enten udskiftning af en gammel brændeovn eller pejseindsats fra før 2003 eller med nedlægning af ildsted. Det estimeres, at en ny brændeovn eller pejseindsats koster fra 5.000 kr. – 20.000 kr. alt efter ovns kvaliteten. Ønsker den nye ejer at lukke ildstedet, estimeres omkostningerne til ca. 5.000 kr. inkl. efterreparationer på boligen. Der kan endvidere være en mindre omkostning for sælger eller køber af fast ejendom til en aldersattest-erklæring fra en skorstensfejer eller energikonsulent, til at vurdere fyringsanlæggets produktionsår, en omkostning vurderet til 100-500 kr. afhængig af om aldersbestemmelsen kræver besøg på stedet eller ej.

Hvis ny ejer af fast ejendom til beboelse- og fritidsformål vælger at udskifte, vil der være en forbedret brændeøkonomi på gennemsnitsligt 15 procent ved en ny brændeovn, som i nogen grad kan kompensere for investeringen i ny ovn.

Den samlede meromkostning for boligejerne til nye brændeovne og pejseindsatse frem mod 2042 estimeres til 340 mio. kr. Denne omkostning opvejes stort set af brændselsbesparelsen på 337 mio. kr. i perioden. Endelig anslås omkostningerne til lukning af ildsteder at beløbe sig til 19 mio. kr. I alt estimeres nettoomkostningerne for husholdningerne frem mod 2040 at være 22 mio. kr. Forslaget anslås at koste boligejerne 144 mio. kr. alene i det første regulerings-år. I de efterfølgende år opstår der efterhånden gevinster (brændselsbesparelser), og samlet set er det vurderet, at omkostninger og gevinster nogenlunde balancerer for den gennemsnitslige brændeovnsejer.

6. Miljømæssige konsekvenser

En central del af luftforureningen, som har betydning for miljø og sundhed i Danmark, er partikler fra særligt brændeovne og trafikken. Partikler udledes direkte fra eksempelvis brændeovne og transportsektoren. Partikler i luften forårsager og forværrer sygdomme såsom hjertekar- og lungesygdomme, kræft mv. Partikler er langtransporterede, og ca. 70 procent af partikelforureningen i Danmark vurderes at stamme fra udlandet.

I forhold til danske kilder til partikler, udgør mindre fyringsanlæg under 1 MW (brændeovne, pejseindsatse, brændekedler, halmfyr mv.) det største direkte bidrag til partikelforureningen, mens mindre bidrag kommer fra transport, industri og landbrug.

Gamle brændeovne udleder op til fem gange så mange partikler som nye brændeovne og har samtidig dårligere brændeøkonomi. Ordningen forventes samlet set i 2032, hvis ordningen som forventet træder i kraft i 2021, at betyde en ekstra udskiftning af ca. 55.000 brændeovne eller pejseindsatse, som enten erstattes af nye brændeovne eller pejseindsatser eller ildstedet nedlægges. Ordningen er med stor usikkerhed estimeret til at give en reduktion på ca. 13.000

tons partikler fra 2022-2042.

Siden 2008 har der været partikeludledningskrav til alle nye brændeovne i brændeovnsbekendtgørelsen, som løbende er blevet strammet, og i dag er 4 g/kg. træ, mod 10 g/kg. træ i 2008. De lavere udledninger for nye brændeovne i Danmark vil fortsat bidrage til et fald i de samlede partikelemissioner fra brændefyring i takt med, at bestanden af brændeovne udskiftes eller at ildsteder lukkes.

Som følge af ændringer i brændeovnsforordningen 2015/1185/EU indføres fra 2022 nye krav til partikelemissioner fra brændeovne og pejseindsatse på 5 g/kr. træ. Dette krav er højere end det nuværende danske krav på 4 g/kg.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget fastsætter en bemyndigelse til, at miljøministeren udsteder regler om, at det er lovpligtigt at udskifte gamle brændeovne og pejseindsatse, som er produceret før 1. januar 2003, eller at nedlukke ildstedet ved ejerskifte af fast ejendom til beboelse- og fritidsformål.

Fordi lovforslaget alene fastsætter en bemyndigelse til at udstede regler, er et udkast til lovforslaget ikke parallelt med høringen over lovudkastet blevet notificeret over for EU-Kommissionen i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (herefter informationsproceduredirektivet).

Udkast til bekendtgørelser vil i nødvendigt omfang blive notificeret efter informationsproceduredirektivet.

For så vidt angår partikeludledning vil tiltaget have en positiv effekt i forhold til opfyldelse af det danske emissionsloft, jf. NEC-direktivet.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag har været i høring fra den 5. februar 2020 til den 3. marts 2020. Lovforslaget har været offentliggjort på Høringsportalen (www.hoeringsportalen.dk), og er sendt til nedenstående høringsparter:

92-gruppen Forum for bæredygtig udvikling, Akademi for de Tekniske Videnskaber, Arbejdstilsynet, Astma-Allergi Danmark, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet, Biologforbundet, Boligselskabernes Landsforening, Branchearbejdsmiljørådet Jord til Bord, Brancheforening Danske Byggecentre, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske, Restprodukter til Jordbrugsformål, Brancheforeningen Grakom, Bryggeriforeningen, Byggesocietetet, Bæredygtigt Landbrug, Campingrådet, Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO - Industri), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), COOP Danmark A/S, DAKOFA, DANAK, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Statistik, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Autogenbrug (DAG), Dansk Bilbrancheråd, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Energi Brancheforening (DGB), Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfremme, Dansk Fjernvarme, Dansk Gasteknisk Center, Dansk Industri, Dansk Journalistforbund, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Skovforening, Dansk Skytte Union, Dansk Solvarmeforening, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik (DTL), Dansk Træforening, Danske Havne (Privathavne er associeret), Danske Maritime, Danske Maskinstationer &

Entreprenører, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Revisorer - FSR, Danske Råstoffer (Dansk Byggeri), Danske Svineproducenter, Danske Tegl, Danske Vandværker, DANVA, DAPO, DASU (Dansk Automobil Sports Union), DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, De Samvirkende Købmænd i Danmark, De økonomiske råd, DELTA, Den danske landindspektørforening, Det jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Rådet for Grøn Omstilling, Kåre Press, DFDS, DHI, DN, Drivkraft Danmark, Energinet .dk, Energistyrelsen, Energistyrelsen, Ecodesign-sekretariatet, Erhvervsministeriet, Erhvervsstyrelsen, Eurolab Danmark, Fagligt Fælles Forbund 3F, Finansministeriet, Forening af Byplanlæggere (FAB), Forening af Danske Leverandører af Pejse og Brændeovne (DAPO), Forening af miljø-, plan og naturmedarbejdere i det offentlige (Envina), Forening af Rådgivne Ingeniører, Forening Bæredygtige Byer og Bygninger, Forening Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Byplanlæggere (FAB), Foreningen af Danske Biologer, Foreningen af danske brøndborere, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Foreningen af speciallæger (ex. Embedslægeforeningen), Forskningscenter Risø (fusioneret med en række andre forskningsinstitutioner under OTU), Forsvarsministeriet, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Fortum (tidligere Kommunekemi A/S og Ekokem A/S), Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Green Network, Greenpeace, Danmark, GTS (Godkendt Teknologisk Service), Horesta, International Transport Danmark (ITD), Jordbrugets Bedriftssundhedstjeneste, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, KL (kommunernes landsforening), Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Kolonihaveforbundet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kræftens Bekæmpelse, Kulturministeriet, Kulturstyrelsen, Kyst, Land & Fjord, Kystdirektoratet, Københavns Havn, Københavns Universitet, Københavns Universitet - Det natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Københavns kommune, Greta Nedergaard, Landbrug & Fødevarer, Landbrugsstyrelsen, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen i Danmark (LO), Landsforeningen Levende Hav, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, Landsforeningen Praktisk Økologi, Landsforeningen til Oplysning om Brænderøgsforurening, Miljø- og Fødevareklagenævnet, Miljøforum Fyn/Udvikling Fyn, Miljømærkning Danmark, Moderniseringsstyrelsen, Mærsk Olie og Gas A/S, Natur og Ungdom, NOAH, Nordisk Konservatorforbund, Novo Nordisk, Oliebranchens fællesrepræsentation, Parcelhusejernes Landsforening, Patent- og Varemærkestyrelsen, Realkreditforeningen, Skatteministeriet, Skorstensfejerlauget, Skorstensfejermester Idon Brødbæk, Skov og Landskab, Skovdyrkerforeningerne, SMOK (Sønderjyllands Modtageordning for Olie og Kemikalieaffald), Social og indenrigsministeriet, Spildevandsteknisk forening, SPT - brancheforeningen for sæbe, parfume og teknisk/kemiske artikler, Statsministeriet, Styrelsen for Forskning og Uddannelse, Sundheds- og Ældreministeriet, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Transport og Boligministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Undervisningsministeriet, Uniscrap , Varmepumpefabrikantforeningen, WWF Verdensnaturfonden, Økologisk Landsforening, Ørsted, Aalborg Universitet, Dansk Agroindustri (DAI), Exodraft A/S, Fornyet Energi ApS, Højvang Laboratorier A/S, Key2Green, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Vedvarende Energi, Aarhus Universitet, DCE, alle kommuner.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre	Negative konsekvenser/merudgifter
--	------------------------------	-----------------------------------

	udgifter(hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	r (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Det anslås, at den samlede samfundsøkonomiske miljøgevinst er ca. 3,9 mia. kr. i perioden 2022-2042.	Statens udgifter forventes at udgøre ca. 8,1 mio. kr. til etablering af IT løsning, tilsyn og håndhævelse.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen positive implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner.	Der vil være administrative udgifter forbundet med administration af lovforslaget, idet Miljøstyrelsen og Tinglysningsretten får tilført nye opgaver ift. at forvalte og følge op på erklæringer i forbindelse med tinglysning.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Danske brændeovnsproducenter er førende inden for brændeovne med relativt lave emissioner, og der er gode eksportmuligheder på området. Der forventes således udelukkende positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet i form af en øget efterspørgsel efter nye brændeovne og pejseindsatse. Skorstensfejer får øgede indtægter, som følge af hjælp til aldersbestemmelser.	Ingen negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Evt. mindre økonomisk tab for skorstensfejerne i de tilfælde, hvor ildstedet lukkes helt.
Økonomiske konsekvenser for borgerne	Der vil være en forbedret brændeøkonomi på op	Der vil være udgifter til udskiftning af en ny

	<p>til 25 pct. ved en ny brændeovn (konservativt vurderet til at være gennemsnitsligt 15 pct. i de økonomiske beregninger).</p>	<p>brændeovn eller pejseindsats eller lukning af ildsted. I alt estimeres nettoomkostningerne for husholdningerne at være 22 mio. kr. fra 2022-2042. Forslaget anslås at koste borgerne 144 mio. kr. i første reguleringsår. I de efterfølgende år opstår der gevinster (brændselsbesparelser) og samlet set vurderes det, at omkostninger og gevinster nogenlunde balancerer for den gennemsnitlige brændeovensejer.</p>
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.	Ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.
Administrative konsekvenser for borgerne		Forslaget vurderes at have administrative konsekvenser for borgerne, idet produktionsår for en brændeovn eller pejseindsats skal fastsættes, og ny ejer skal afgive erklæring i forbindelse med tinglysning af endeligt skøde.
Miljømæssige konsekvenser	<p>Gamle brændeovne udleder op til 5 gange så mange partikler som nye brændeovne. Lovforslaget forventes at betyde en ekstra udskiftning af ca. 55.000 ældre brændeovne frem mod 2032 (hvis ordningen igangsættes i 2021), hvilket med stor</p>	Ingen negative konsekvenser.

	usikkerhed vil betyde en reduceret partikeludledning på ca. 13.000 ton i perioden 2022-2042.	
Forholdet til EU-retten	Medvirker til reduktion af partikel ift. reduktionskravet i NEC-direktivet. Bemyndigelsen forventes anvendt i bekendtgørelse som notificeres til Kommissionen, hvis omfattet af 2015/1535/EU.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering / Går videre end minimumskrav i EU-regulering		Nej

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Der er i dag ikke fastsat regler om udskiftning af fyringsanlæg til fast brændsel (brændeovne, pejseindsatse, brændekedler, pillefyr, halmfyr mv.) eller nedlæggelse af ildsted ved ejerskifte af fast ejendom.

Luftemissioner fra nye mindre fyringsanlæg til fast brændsel har siden 2008 været reguleret af brændeovnsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 49 af 16. januar 2018 om regulering af luftforurening fra fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW), der er udstedt med hjemmel i blandt andet miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1 og 5 (lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse).

Brændeovnsbekendtgørelsen finder anvendelse på fyringsanlæg med en nominel indfyret effekt under 1 MW. Bekendtgørelsen fastsætter blandt andet krav om, at et fyringsanlæg kun må tilsluttes og tages i brug, når ejeren med en gyldig prøvningsattest påtegnet af en faglært skorstensfejer kan dokumentere, at anlægget lever op til de emissionsgrænseværdier, der for hver type anlæg er fastsat i bekendtgørelsens bilag. Kopi af prøvningsattesten skal ved salg af fyringsanlæg opbevares af den, der lader et fyringsanlæg tilslutte, så længe vedkommende er i besiddelse af fyringsanlægget, dog højest i 10 år.

I forhold til de danske kilder, står brændefyring for det største bidrag til partikelforureningen. Som led i den grønne omstilling ønskes en intensivering af udskiftningen af mindre fyringsanlæg og dermed mindske partikelforureningen fra brændefyring, både for at skabe renere luft til danskerne og opfylde internationale forpligtigelser om partikelreduktion, men også for at sikre en bedre og mere effektiv udnyttelse af træbiomasse til gavn for klimaet.

Bemyndigelsen rummer mulighed for dels at skærpe det fastsatte alderskrav eller alternativt at fastsætte et partikeludledningskrav, dels at fastsætte krav om udskiftning af andre typer af fyringsanlæg, hvis det vurderes miljø- eller sundhedsmæssigt nødvendigt, eller hvis det vurderes nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af Danmarks EU-retlige forpligtelser i forhold til luftkvalitet og mål om reduktion af partikelemissioner fra danske kilder.

Den foreslåede § 7, stk. 1, nr. 12, giver miljøministeren mulighed for at fastsætte regler, der pålægger enhver ny ejer af fast ejendom, som stadfæstet ved endelig tinglysning af skøde, at udskifte fyringsanlæg eller nedlægge ildstedet og afholde alle udgifter forbundet hermed, hvor fyringsanlægget ikke opfylder nærmere fastsatte alders- eller partikeludledningskrav. Miljøministeren kan i den forbindelse fastsætte en frist for udskiftningen af fyringsanlægget eller nedlæggelsen af ildstedet. Fristen skal give den nye ejer af den faste ejendom rimelig tid til at indrette sig på kravet og kan derfor ikke være under 12 måneder fra ejendommens overdragelse regnet fra den endelige tinglysning af skødet.

Den foreslåede bestemmelse giver endvidere miljøministeren mulighed for at fastsætte regler, der pålægger den nye ejer af den faste ejendom en oplysnings- og dokumentationspligt over for det offentlige i forbindelse med ejerskiftet, udskiftningen af fyringsanlægget eller nedlæggelsen af ildstedet og tilsynet med reglernes overholdelse. Med bemyndigelsen kan

miljøministeren pålægge ejeren en pligt til inden for en fastsat frist at oplyse, om den erhvervede ejendom indeholder et fyringsanlæg omfattende af kravet om udskiftning, og om et omfattende fyringsanlæg er udskiftet eller ildstedet er nedlagt rettidigt. Desuden kan miljøministeren pålægge ejeren en pligt til inden for en fastsat frist at dokumentere de afgivne oplysninger i forbindelse med tilsynet med reglernes overholdelse. Alle udgifter til opfyldelse af oplysnings- og dokumentationspligten påhviler den nye ejer den faste ejendom.

Den foreslåede bestemmelse giver samtidigt miljøministeren mulighed for at fastsætte regler om, at et fyringsanlægs alder eller partikeludledning skal bestemmes af ministeren efter ansøgning fra den nye ejer af den faste ejendom i tilfælde, hvor der ikke foreligger entydig og sikker dokumentation for anlæggets alder eller partikeludledning. Miljøministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om hvilke kriterier, der skal lægges til grund for bestemmelsen af et fyringsanlægs alder eller partikeludledning, og hvilken dokumentation, der skal tilvejebringes til brug for behandlingen af en ansøgning. Miljøministeren kan desuden fastsætte regler om ansøgningens form samt om fremgangsmåden ved og frister for indsendelse af ansøgninger. Miljøministeren kan endelig fastsætte regler om, at manglende overholdelse af fastsatte ansøgningsfrister, dokumentationskrav og formkrav indebærer, at ejeren skal udskifte fyringsanlægget eller nedlægge ildstedet, uanset om anlægget opfylder de fastsatte alders- eller partikeludledningskrav. Alle udgifter til tilvejebringelse og indsendelse af den krævede dokumentation for behandling af ansøgninger om bestemmelse af et fyringsanlægs alder eller partikeludledning påhviler den nye ejer af den faste ejendom.

Miljøministerens kompetence til at træffe afgørelse om bestemmelse af et fyringsanlægs alder eller partikeludledning vil blive delegeret til Miljøstyrelsen i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 80, stk. 1, der efter fast praksis giver hjemmel til at delegere miljøministerens beføjelser efter regler udstedt i medfør af loven til en underordnet myndighed. Samtidig vil adgangen til at klage over Miljøstyrelsens afgørelser til miljøministeren blive afskåret i medfør af lovens § 80, stk. 2.

Ved fast ejendom forstås i dette lovforslag og den udmøntende bekendtgørelse huse eller anden bygning til beboelse, fritidsformål eller erhverv, herunder lejligheder, sommerhuse og kolonihavehuse.

Ved fyringsanlæg forstås i dette lovforslag og den udmøntende bekendtgørelse fyringsanlæg til fast brændsel med en nominel indfyret effekt på under 1 MW som defineret i brændeovnsbekendtgørelsen, dvs. en teknisk indretning, hvori fast brændsel afbrændes med henblik på anvendelse af den frembragte varme, herunder brændeovne, pejseindsatse, kedler, pillefyr, masseovne, kakkelovne mv.

Bemyndigelsen vil i første omgang blive udnyttet til at fastsætte krav om udskiftning af brændeovne og pejseindsatse, som er produceret før den 1. januar 2003.

Ved brændeovne og pejseindsatse forstås:

- Brændeovn: Fyringsanlæg med låger, designet til at afgive varme direkte til omgivelserne.
- Pejseindsats: Anlæg med låge designet til at blive installeret i en ildstedsåbning eller kassen af et åbent ildsted.

Andre typer af fyringsanlæg, såsom kedler og pillefyr, vil således ikke blive omfattet af udskiftningskravet i den første udmøntning af bemyndigelsen. Nogle fyringsanlæg der

betegnes som "brændeovne", for eksempel masseovne, kakkelovne, antikke brændeovne før 1920 og brændekomfurer er undtaget for udskiftningskravet.

Kravet om udskiftning vil ikke omfatte brændeovne og pejseindsatse med en prøvningsattest efter reglerne i brændeovnsbekendtgørelsen, en overensstemmelsesvurdering efter reglerne i Brændeovnsforordningen (Kommissionens forordning (EU) 2015/1185 af 24. april 2015), eller et svanemærke, da fyringsanlæg med denne dokumentation med sikkerhed er produceret efter den 1. januar 2003.

Udskiftningskravet vil derimod i langt de fleste tilfælde omfatte brændeovne og pejseindsatse uden glaslåge, der udgør tilsvarende sikker dokumentation for, at fyringsanlægget er produceret før den 1. januar 2003.

I disse tilfælde vil den nye ejer af den faste ejendom selv, eventuelt med bistand fra producenten af brændeovnen eller pejseindsatsen, en skorstensfejer eller Miljøstyrelsen, kunne konstatere og dokumentere, om fyringsanlægget er omfattet af udskiftningskravet.

Uden for disse tilfælde findes der imidlertid ikke umiddelbart for den nye ejer af fast ejendom entydig og sikker dokumentation for et fyringsanlægs produktionsår, som der nærmere er redegjort for i afsnit 2.1.2. Fastlæggelsen af produktionsåret vil derfor i disse tilfælde bero på en konkret vurdering, hvor der kan inddrages forskellige kriterier, herunder et CE-mærke eller DS-mærke med angivelse af årstal for mærkets udstedelse eller anvendt standard, en købskvittering, et installationstidspunkt, eller et producentkatalog med billeder af markedsførte modeller mv.

Afhængigt af de tilgængelige kriterier, vil vurderingen af et fyringsanlægs produktionsår i disse tilfælde kunne give anledning til tvivl. På grund af denne usikkerhed vil bemyndigelsen blive udnyttet til at fastsætte krav om, at den nye ejer af den faste ejendom skal ansøge Miljøstyrelsen om aldersbestemmelse af en brændeovn eller pejseindsats i tilfælde, hvor der ikke foreligger en prøvningsattest, en overensstemmelsesvurdering eller et svanemærke, herunder hvor denne dokumentation er bortkommet og en kopi undtagelsesvist ikke kan fremskaffes, og hvor fyringsanlægget har en glasrude, medmindre ejeren frivilligt vælger at udskifte fyringsanlægget eller nedlægge ildstedet.

Som dokumentation for en ansøgning om aldersbestemmelse vil den nye ejer af den faste ejendom blive pålagt at indsende en alderserklæring, udfyldt og underskrevet af en skorstensfejer eller anden fagperson, fx en energikonsulent, som ejeren rekvirerer for egen regning. Alderserklæringen vil angive, om fyringsanlægget vurderes produceret før eller efter den 1. januar 2003, med en markering af, hvilke kriterier og data, der er lagt til grund for vurderingen. Den nye ejer af den faste ejendom vil endvidere blive pålagt at indsende anden relevant dokumentation, herunder eksempelvis et billede af fyringsanlægget, CE-mærket eller DS-mærket.

Der vil i den udmøntende bekendtgørelse blive fastsat regler om hvilke kriterier, der skal lægges til grund for aldersvurderingen, og hvilken dokumentation, den nye ejer af den faste ejendom skal tilvejebringe og indsende til brug for Miljøstyrelsens behandling af en ansøgning om aldersbestemmelse af en brændeovn eller pejseindsats. Der vil endvidere blive fastsat en frist for indsendelse af ansøgninger om aldersbestemmelse til Miljøstyrelsen og krav om, at ansøgninger skal indsendes digitalt via NemID.

Hvis den nye ejer af den faste ejendom ikke søger om aldersbestemmelse inden for den fastsatte frist eller på den fastsatte måde, eller hvis ejeren ikke tilvejebringer den krævede dokumentation, vil konsekvensen være, at fyringsanlægget betragtes som omfattet af kravet om udskiftning, selvom anlægget kan være produceret efter den 1. januar 2003.

Hvis Miljøstyrelsen vurderer, at det ikke med tilstrækkelig stor sikkerhed kan afgøres og dokumenteres, om en brændeovn eller pejseindsats er produceret før eller efter den 1. januar 2003, vil fyringsanlægget blive undtaget fra udskiftningskravet.

Brændeovne og pejseindsatse omfattet af kravet om udskiftning skal være udskiftet senest 12 måneder efter tinglysning af endeligt skøde på ejendommen. Alle udgifter forbundet med udskiftningen af brændeovnen eller pejseindsatsen eller nedlæggelsen af ildstedet vil påhvile den nye ejer af den faste ejendom.

Kravet om udskiftning vil gælde for tinglyste overdragelser af faste ejendomme fra og med 1. januar 2021. Af administrative hensyn vil kravet i første omgang ikke omfatte overdragelse af kolonihavehuse eller andelsboliger, da der på nuværende tidspunkt ikke tinglyses adkomst på disse boligtyper og markering af oplysninger om fyringsanlæg ved tinglysning af skøde derfor ikke er mulig.

Bemyndigelsen vil endvidere pr. 1. januar 2021 blive udnyttet til at fastsætte krav om, at den nye ejer af den faste ejendom skal afgive oplysning til Tinglysningsretten om, hvorvidt den erhvervede ejendom indeholder en brændeovn eller pejseindsats, der er omfattet af kravet om udskiftning. Oplysningen skal afgives i forbindelse med tinglysningen af endeligt skøde på ejendommen. Endvidere vil bemyndigelsen blive udnyttet til at fastsætte krav om, at den nye ejer senest 12 måneder efter tinglysning af endeligt skøde på ejendommen skal oplyse Tinglysningsretten om, hvorvidt en omfattet brændeovn eller pejseindsats er udskiftet eller ildstedet er nedlagt rettidigt. Den nye ejer af den faste ejendom skal afholde alle udgifter forbundet med opfyldelse af oplysningspligterne. Endeligt vil bemyndigelsen blive udnyttet til at fastsætte krav om, at den nye ejer efter anmodning fra tilsynsmyndigheden skal dokumentere de oplysninger, der er afgivet til Tinglysningsretten.

De nærmere regler om pligten til udskiftning af brændeovne og pejseindsatse eller nedlæggelse af ildsted samt pligten til afgivelse af oplysninger fastsættes i en bekendtgørelse med forventet ikrafttræden den 1. januar 2021.

Bemyndigelsen rummer mulighed for dels at skærpe det fastsatte alderskrav eller alternativt at fastsætte et partikeludledningskrav, dels at fastsætte krav om udskiftning af andre typer af fyringsanlæg, hvis det vurderes nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af Danmarks EU-retlige forpligtelser i forhold til luftkvalitet og mål om reduktion af de partikelemissioner fra danske kilder.

For overtrædelser af regler udstedt med hjemmel i den foreslåede nye bestemmelse § 7, stk. 1, nr. 12, foreslås det i bekendtgørelsesform med hjemmel i § 110, stk. 3, 1. pkt., at fastsætte bestemmelser, hvorefter der kan pålægges straf i form af bøde for bl.a. manglende afgivelse af oplysninger om fyringsanlæg i forbindelse med tinglysning af skøde, manglende afgivelse af efterfølgende krævede oplysninger om fyringsanlægget er fjernet eller om aldersbestemmelsen, og om manglende udskiftning af fyringsanlægget, når fyringsanlægget er omfattet af pligten. Se endvidere vedrørende tilsyn og håndhævelse af bestemmelsen afsnit

2.1.3 og de specielle bemærkninger til nr. 2. Ansvarssubjektet er den nye ejer af den faste ejendom.

Til nr. 2

Miljøministeren har i dag i særlige tilfælde mulighed for at afslutte en sag med en administrativ bøde. Den gældende bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 110 a, stk. 1, medfører, at skønnes en overtrædelse af regler eller forskrifter, der er udstedt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 9 eller § 53, ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan miljøministeren eller, såfremt administration og opkrævning er henlagt til told- og skatteforvaltningen, skatteministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt denne erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Den foreslåede tilføjelse i miljøbeskyttelseslovens § 110 a, stk. 1, vil medføre, at der tilvejebringes hjemmel til, at miljøministeren, administrativt kan udstede bødeforlæg vedrørende overtrædelse af regler udstedt med hjemmel i den foreslåede § 7, stk. 1, nr. 12.

Miljø- og Fødevarerministeriet vurderer, at det er væsentligt, at tilsynet og håndhævelsen er særligt effektivt for at sikre den fulde miljøeffekt af den foreslåede bemyndigelseshjemmel i lovforslagets § 1, nr. 1, om en ny § 7, stk. 1, nr. 12. Det er endvidere Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at kravene om obligatoriske indmeldelser af oplysninger og ordningens tilsigtede miljøeffekt bedst sikres ved, at miljøministeren tillægges mulighed for at udstede administrative bødeforlæg for visse overtrædelser af regler udstedt i medfør af den foreslåede § 7, stk. 1, nr. 12. Det vurderes desuden, at der kan være op mod 80.000 sager om året, som er omfattet af oplysningspligten, hvorfor behovet for den foreslåede tilføjelse i § 110 a, stk. 1, samtidigt er administrativt begrundet, da sagsbehandlingsprocessen og den eventuelle tiltalerejsning ved domstolene kan blive meget ressource- og tidskrævende for politi, anklagemyndighed og domstolene.

Det er en forudsætning, at udstedelse af administrative bødeforlæg kun sker ved overtrædelse af nærmere angivne straffebestemmelser, når overtrædelserne generelt er ensartede, ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål. Endvidere bør sanktionsniveauet ligge fast. Se hertil Justitsministeriets Vejledning om lov kvalitet (som opdateret 14. september 2017) afsnit 4.5.1 om Administrative bødeforlæg.

En forudsætning for anvendelse af administrative bødeforlæg er dermed, at der ved domstolene er gennemført en række straffesager, hvorigennem der etableres en ensartet bødepraksis. Den hjemmel, som med dette lovforslag foreslås indsat i miljøbeskyttelsesloven, og hvorefter tilsynsmyndighederne vedrørende visse overtrædelser administrativt kan udstede bødeforlæg, forudsættes derfor ikke udnyttet, før der er gennemført en række straffesager og herigennem er etableret en tilstrækkelig ensartet bødepraksis for disse overtrædelser.

Dernæst forudsættes det, at der ikke vil blive gjort brug af administrative bødeforlæg i de situationer, hvor en overtrædelse ikke er umiddelbar konstaterbar af myndigheden, fordi overtrædelsen ikke er ukompliceret og uden bevismæssig tvivlsspørgsmål.

Overtrædelser af oplysnings- og informationspligten vil være umiddelbar konstaterbar. Enten har den nye ejer af den faste ejendom meldt ind omkring fyringsanlægget eller også har

vedkommende ikke. I den situation vil myndigheden kunne se, at der ikke er afgivet oplysninger, som der ellers er pligt til og en manglende overholdelse af oplysningspligten vil blive strafpålagt.

I en situation, hvor den nye ejer har meldt ind, at vedkommende har et fyringsanlæg produceret før 2003 og senere ikke melder tilbage om en fjernelse af det omfattede fyringsanlæg er sket eller ej, vil ligeledes være umiddelbart konstaterbart. Enten er de obligatoriske efterfølgende krævede oplysningerne om fyringsanlægget afgivet til Miljøstyrelsen eller også er de ikke. Manglende efterfølgende oplysninger om fyringsanlægget vil blive strafpålagt.

I den situation, hvor den nye ejer har meldt ind, at vedkommende har et fyringsanlæg produceret efter 1. januar 2003 og efterfølgende ikke indsender dokumentation herfor, vil ligeledes være umiddelbart konstaterbart. Enten er de obligatoriske efterfølgende krævede oplysningerne om fyringsanlægget afgivet til Tinglysningsretten eller Miljøstyrelsen eller også er de ikke. Manglende efterfølgende oplysninger om fyringsanlægget vil blive strafpålagt.

Ved disse typer sager hvor den nye ejer af den faste ejendom ikke har afgivet de krævede oplysninger, og hvor en sådan mangel vil være strafpålagt, vurderes det, at der er tale om overtrædelser, som er ensartede, ukomplicerede og uden bevismæssig tvivl.

Vurderingen af om et fyringsanlæg er fra før eller efter 1. januar 2003, er forbundet med en sådan usikkerhed, at overtrædelser af manglende fjernelse af fyringsanlægget ikke er uden bevismæssige tvivlsspørgsmål. Det vil derfor på nuværende tidspunkt ikke være muligt at udstede administrative bødeforlæg for manglende fjernelse af fyringsanlægget. Manglende fjernelse af fyringsanlægget vil blive strafpålagt med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3, 1. okt. For overtrædelser af manglende fjernelse af fyringsanlægget kan der ved et fremtidigt ændret krav til hvilke fyringsanlæg, som er omfattet af udskiftning, blive tale om ensartede overtrædelser, som er ukomplicerede og uden bevismæssig tvivl. Det kunne fx være, hvis kravet om udskiftning gælder fyringsanlæg, som ikke overholder en bestemt emissionsgrænseværdi, da denne oplysning vil fremgå af den obligatoriske prøvningsattest, og hvor kravet til emissionsgrænseværdien samtidigt er så lavt, at det med sikkerhed kan afgøres, at har fyringsanlægget ikke en prøvningsattest, overholder den ikke emissionsgrænseværdien. I en sådan situation vil den kommende ejer af den faste ejendom, ved hjælp af prøvningsattesten selv kunne afgøre, om fyringsanlægget er omfattet af krav om udskiftning eller ej. Samtidigt vil myndigheden kunne konstatere overtrædelse uden tvivlsspørgsmål.

I de situationer, hvor den nye ejer af den faste ejendom i forbindelse med tinglysning af skødet, har afgivet, at vedkommende ikke er bekendt med fyringsanlæggets alder, og der efterfølgende ikke indsendes en erklæring om fyringsanlæggets alder, foreslås der ikke at blive gjort brug af administrative bødeforlæg. I den situation foreslås det, at manglende efterfølgende indsendelse af erklæring om fyringsanlæggets alder vil medføre, at det afgøres af myndigheden, at der stilles krav om udskiftning af fyringsanlægget, jf. hertil afsnit 2.1.3.

Konkret foreslås det, at forfølgningen af overtrædelser med hjemmel i § 110 a, stk. 1, af den foreslåede nye § 7, stk. 1, nr. 12, bliver koncentreret til objektive konstaterbare overtrædelser, når bødeniveauet er endeligt fastsat.

De objektive konstaterbare overtrædelser omfatter på nuværende tidspunkt:

- om det er oplyst i forbindelse med tinglysningen, om der er et fyringsanlæg eller ej (altså er der overhovedet afgivet et 'kryds' ved tinglysning af skøde)
- hvis fyringsanlægget er omfattet af kravet om udskiftning, om den nye ejer efterfølgende har meddelt om fyringsanlægget er fjernet, og
- om der efterfølgende er indsendt dokumentation for, at fyringsanlægget er produceret efter 1. januar 2003. Fx indsendes der prøvningsattest eller erklæring.

Det er endvidere en forudsætning for anvendelsen af § 110 a, stk. 1, at en sag kan afsluttes med en administrativ bøde, at den pågældende erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig indforstået med, at sagen afgøres administrativt med betaling af en bøde. Er dette ikke tilfældet, må sagen overgives til politiet med henblik på, at sagen kan indbringes for domstolene. Udstedelse af et administrativt bødeforlæg er underlagt de samme regler i retsplejeloven, som gælder for politiets bødeforelæg. Dette indebærer bl.a., at det bevismæssige grundlag skal være det samme som ved anklagemyndighedens tiltalerejsning.

Ansvarssubjektet vil være den nye ejer af den pågældende ejendom, hvor der i forbindelse med tinglysning af skøde, med lovforslaget foreslås en obligatorisk pligt til at melde information ind om fyringsanlægget.

Bødeniveauet for overtrædelserne vil i almindelighed være på 5.000 kr. Niveauet fremgår af lovforarbejderne til lov nr. 173 af 12. marts 2008 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love.

Det fremgår desuden af afsnit 5.2 i Rigsadvokatmeddelelsen (RM 8/2008, revideret 30. marts 2016) om "Miljø – Behandling af sager om overtrædelse af miljølovgivningen", at ved overtrædelser af miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3, skal der i førstegangstilfælde i almindelighed nedlægges påstand om en bøde på 5.000 kr.

Straffastsættelsen vil som altid bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af sagens samtlige omstændigheder. Domstolene har ikke prøvet sager om overtrædelse af brændeovnsbekendtgørelsen, men Miljøstyrelsen har indgivet politianmeldelse i en sag, der forventes afgjort ved domstolene.

Til § 2

Loven foreslås at træde i kraft 1. januar 2021.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, fordi hovedloven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Bilag 1:

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 241 af 13. marts 2019, som ændret ved lov nr. 61 af 28. januar 2020, foretages følgende ændringer:

§ 7. Miljøministeren kan fastsætte regler om
1) – 11) ---

Stk. 2.-7. ---

§ 110 a. Skønnes en overtrædelse af regler eller forskrifter, der er udstedt i medfør af § 9 eller § 53, ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan miljøministeren eller, såfremt administration og opkrævning er henlagt til told- og skatteforvaltningen, skatteministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt denne erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 2. Med hensyn til den i stk. 1 nævnte tilkendegivelse finder bestemmelserne om tiltalerejsning i § 895 i lov om rettens pleje tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter vedtagelsen inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

1. I § 7, *stk. 1*, indsættes som nummer 12):
»12) udskiftning af fyringsanlæg eller nedlæggelse af ildsted og om oplysningspligter forbundet hermed.«

2. I § 110 a, *stk. 1*, indsættes efter »i medfør af«: »§ 7, stk. 1, nr. 12,«.